

Vastaus valtuutettu Pauli Kossilan 19.9.2022 tehtyyn valtuustoaloitteeseen

Valtuutettu Pauli Kossila ehdottaa aloitteessaan, että Turkuun perustettaisiin asiantuntijoista koostuva koronarokotushaittoja tutkiva toimikunta. Aloitteeseen hän kertoo, että rokotehaitat ja niiden hoitaminen ovat terveydenhuollossa tuntemattomia ja ehdottaa Turkuun perustettavaksi lääketieteen ammattilaisten moniammatillista ryhmää tutkimaan ja kartoittamaan rokotehaittoja sekä etsivän ratkaisuja ja auttavan rokotehaitoista kärsiviä.

Koronarokotusten antaminen Suomessa perustuu valtioneuvoston asetukseen COVID-19-rokotuksien toteuttamisesta. Asetuksen 1§ mukaan kunnan on järjestettävä tartuntatautilain 45§:n mukaisesti yleiset vapaaehtoiset rokotukset, joiden tarkoituksena on suojata covid-19-taudilta ja lisäksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on huolehdittava rokotteiden toimittamisesta ja asiantuntijatuella kunnille.

Koronarokotuksiin, kuten yleensäkin rokotuksiin, voi liittyä lieviä ja ohimeneviä haittavaikutuksia kuten lämmön nousua, paikallisesti pistospaikan kipua tai kuumetta. Suomessa tartuntatautilain 7§ edellyttää Terveiden ja hyvinvoinninlaitosta (THL) seuraamaan ja selvittävän rokotteiden haittavaikutuksia. Lisäksi THL on perustanut koronarokotusten turvallisuustyöryhmän, jossa kansallisesti asiantuntijat seuraavat ja tutkivat tilannetta. Työryhmä tekee yhteistyötä esimerkiksi Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean kanssa sekä pohjoismaisten terveysviranomaisien kanssa. Lisäksi THL:n koronarokotusten turvallisuusryhmätyöryhmä on tuottanut tietoa kansallisen rokotusasiantuntijatyöryhmän (KRAR) käyttöön, terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön, lääkeviranomaisia varten sekä kansainväliseen asiantuntijakäyttöön akateemisten julkaisujen kautta.

Koronarokotuksien haittavaikutusilmoitukset analysoidaan Fimeassa ja Fimean vastuulle kuuluu seurata ilmoitusten pohjalta tilannetta. 7.10.2022 päivitetyn tiedon mukaan n. 0,1% annetuista koronarokotteista on tehty haittavaikutusilmoitus Fimeaan. Valtaosa Fimeaan tehdyistä ilmoituksista pitää sisällään jo tunnettuja koronarokotteiden haittavaikutuksia. Mikäli henkilö epäilee saaneensa koronarokotukseen liittyvän haitan, voi hän hakea korvausta lääkevahinkovakuutukselta, joka arvioi liittykö haitta rokotteeseen vai ei.

Mahdollisesti epäiltyjen tai todettujen rokotehaittojen tutkimukset ja hoito toteutuvat potilaskohtaisesti erikoisalain mukaisesti eli terveyskeskuksesta potilas lähetetään soveltuvalle erikoisalalle tutkimuksiin. Esimerkiksi jos henkilöllä todettaisiin harvinaisena haittana rokotuksesta neurologinen oire tai tila, tapahtuisivat sen jatkotutkimukset neurologialla.

Aloitteessa ehdotetun oman moniammatillisen ryhmän toiminnan tueksi olisi todennäköisesti vaikea saada riittävää lääketieteellistä tietoa verrattuna THL:n ja Fimean käytettävissä oleviin tietoihin nähden. Lainsäädännössä lisäksi rokotteisiin liittyvien haittojen tutkiminen on säädetty kyseisten organisaatioiden tehtäväksi ja näin varmistetaan riittävä osaaminen kansallisellakin tasolla.

Tällä hetkellä aloitteessa ehdotettuun erilliseen moniammatilliseen ryhmään, joka tutkisi ja kartoittaisi rokotehaittoja sekä etsisi ratkaisuja ja auttaisi rokotehaitoista kärsiviä, ei ole selkeää tarvetta vaan rokotusten vaikutusten selvittäminen on laissa säädetty muille toimijoille ja potilaiden tilanteet hoidetaan yksilöllisen arvion mukaisesti.

Jutta Peltoniemi
ylilääkäri
terveyskeskuksen vastaava lääkäri